

DÁVODI ÉLET

*Karácsonyi
különszám*

DÁVOD község
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
lapja

XXV. évfolyam, 2010. december, Szentkarácsony Hava, Álomhava

*Örömkben gazdag Karácsonyi Ünnepeket és
Boldog, Békés Új Évet kíván
Dávod Község Önkormányzatának
valamennyi dolgozója!*

Karácsony

Karácsony ünnepén
az a kívánságom.
Legyen boldog mindenki
ezen a világon.
Itt is, ott is mindenütt
legyen olyan béke,
mint amilyen bent lakik
az emberek szívébe.

(Pálfalvi Nándor)

Álmodik a fenyőfácska

Álmodik a fenyőfácska
odakinn az erdőn.
Ragyogó lesz a ruhája,
ha az ünnep eljön.
Csillag röppen a hegyére,
gyertya lángja lobban,
dallal várják és örömmel
boldog otthonokban.
Legszebb álma mégis az, hogy
mindenki szívébe
költözzék be szent karácsony
ünnepén a béke.

(Fésüs Éva)

Karácsonyi jókívánság

Szent karácsony beköszöntött,
pompázatos ruhát öltött.
Oly szaporán, mint a zápor,
ezer csillag hull a fáról.
Örömkönnyek hullnak egyre,
s pottyannak a kis kezekre.
Fenyőfánkat körbeálljuk,
és egymásnak azt kívánjuk:
E szép este minden fénye
adjon erőt az új évre.
Minden napja legyen ünnep,
melengesse kis szívünket.

(Mentovics Éva)

DECEMBER A GONDOZÁSI KÖZPONTBAN

December 6-án mikulásnapi ünnepséget tartottunk a Gondozási Központban. Mind a gyerekek, mind az idősek izgatottan várták a Télapó megérkezését.

A Mikulás lovas hintón érkezett, krampuszok társaságában. Az iskolások és az óvodások énekkel, versekkel kedveskedtek a télapónak, aki sok ajándékkal hálálta meg a kedves műsort.

December 15-én 10 órától tartottuk a karácsonyi műsorunkat a Gondozási Központban. Sajnos az időjárás nem kedvezett, de ennek ellenére sok idős ember – szülők, nagyszülők – látogatott el a Gondozási Központba, hogy együtt ünnepelhessünk. A köszöntő után az iskolások adták elő műsorukat, majd az óvodások előadása következett.

A versek, énekek, a színdarabok szeretettel teliek és meghatóak voltak. Az ünnepség végén minden gyermeknek és időseknek ajándék került a kezébe.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és nagyon boldog új évet kívánunk mindenkinek!

Gondozási Központ

Téli táj....

Látod a szürke megkopott falú házak
Már a havas tájra tekintenek
S mint költöző madarak
Kiáltva búcsút intenek.
Fáj nekik is az elmúlás,
A meleget, most hideg váltja fel
És a fájó kiáltásra
Csak a kemény fagy felel.
Amott, mint sivatagban egy vízcsepp
A hó alól egy darab föld kinéz,
Emlékében most ő is
Egy szebb napot idéz.
A fehér havon, fekete varjak csapata
áll most
Kárálnak, tolluk borzolja a szél
Egyik felröppen s még egy fához ér,
Tollát ezer kis szellő járja át.

Horváth Anna

Segítünk Klub 2010. december 15-én tartotta rendhagyó karácsonyi ünnepélyét.

A műsort a csátaljai betlehemes csoport előadásával nyitottuk.

A betlehemes játékot a Vadvirág kórus énekesokra kísérte, majd néhány klubtagunk verseléssel tette színesebbé az estét.

Az ünnepély végén a műsor szerkesztői egy közösen előadott dallal kedveskedtek a résztvevőknek.

Ezúton kíván kellemes ünnepeket és boldog új évet a Segítünk Klub vezetősége és tagsága!

Horváth Anna

NÁLUNK JÁRT A MIKULÁS

December 6-án iskolánkba is megérkezett a nagyszakállú Mikulás. Minden osztály felsorakozott az iskola bejáratánál, és izgatottan várahoztunk. Amikor belépett az ősz ember, még az idősebbek is meghatottan nézték. Ünnepi műsorral köszöntöt-

tük, az énekkar szórakoztató előadása, és a gyermekek szép szavai biztos, hogy elnyerte Mikulás bácsi tetszését, mert sorra járta az osztályokat krampuszaival, és megajándékozta a lurkókat. Azt követően hintóval távozott, hogy meglátogassa az óvodásokat is. Köszönjük a sok ajándékot Mikulás bácsi, jövőre is várunk!

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani az SZMK tagjainak, akik lelkesen segítették a Mikulás munkáját!

KARÁCSONY

A karácsony a szeretetnek és a családnak az ünnepe, Jézus Krisztus születésének napja. A karácsony, a karácsonyi ünnepkör a népi szokás és hitvilágba gyökerező, a téli napfordulóhoz kapcsolódó kultusznak az egyház által „megszelídített” változata. A karácsonyi népszokások és hiedelmek rendkívül sokrétűek voltak. Országszerte különböző csoportok verbuválódtak, hogy az ünnepet köszöntsék. A férfiak és a legények betlehemeztek, a gyerekek kántáltak, köszöntötték a karácsonyt, a pásztorok sorra járták a portákat a termékenységet biztosító vesszőnyalókkal.

Az ünnep fénypontja mindenütt a karácsonyi lakoma. A falusi házban az asztalt piros csíkos terítővel terítik le, hiszen a piros az öröm színe. A karácsonyi abrosznak varázserőt tulajdonítottak: egészséget és bőséget hozhat. Egyes vidékeken az asztal alatt szalmát helyeztek el, a betlehemi jászolra emlékezve. Tettek ide gabonával teli kosarakat is és néhány mezőgazdasági szerszámot.

A karácsonyi ünnep táján már jártak a regölők. A regölés termékenységvarázsló, párokat összebűvölő és nem utolsósorban adománygyűjtő szokás volt. Több fiúból vagy legényből álló csapat állít be a házakba, főleg oda, ahol eladó leány van... Ahol nem kellően fogadják őket, nagy zenebonát csapnak.

A karácsonyi vacsorának számos hagyományba gyökerező eleme volt. Például a vacsora végéig a gazdaasszonynak azért nem volt szabad felállnia az asztaltól, hogy a kotlósai jól üljenek. Úgy hitték: aki az asztalra könyököl, az rövidesen kelést kap. Volt vidék, ahol külön terítették a család halottainak is. Szinte valamennyi karácsonyi ételnek volt mágikus jelentősége. Például a mák, a bab, a borsó a bőséget biztosította, a rontás elhárítására a diót használták, a fokhagyma védte az egészséget, a méz az egész életet tette édessé. Aki evett a

karácsonyi almából, ha a következő esztendőben eltévedt, az almára gondolva hazatalált. Azt is hitték, hogy aki férges almát választ, a jövő évben meghal. Általában az alma a szerelem, a szépség, az egészség szimbóluma volt.

A karácsonyi lakoma maradványait az állatok kapták, ennek is kultikus jelentőséget tulajdonítottak.

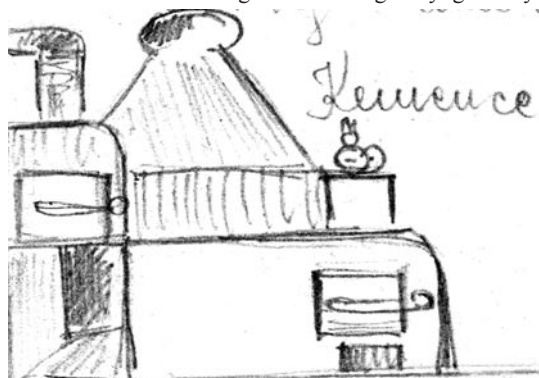

A karácsonyi fő étel a pulyka és a diós és mákos bejgli. A fogások között megtalálható a halászlé, az Újházy-tyúklevés, a rétes, a különböző vadételek. Az urbanizáció terjedésével számos nem falusi étel kerül az ünnepi asztalra – lényeg az, hogy az ételeket, az ízeket az ünnepekhez illőnek érezzék az egybegyűltek. A távolról a szeretet ünnepére megtértek az ünnepi asztalok pompás terítékénél-kínálatánál is az ízek-illatok élvezetekor felidéznek a hajdanvolt karácsonyok hangulatát.

(Farkas Kata: Hazai ízek, falusi ünnepek)

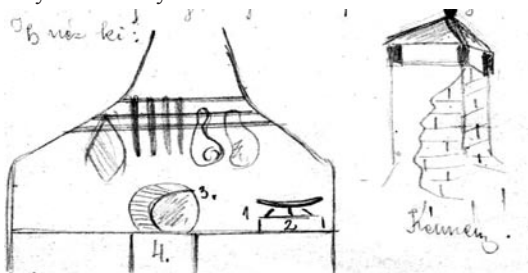
FALUMONOGRÁFIA

3. Minden házban egy berakott tűzhely van. Rendszerint vályogból készül. Módosabb gazdáknál már zománczott tűzhely is van, de ereklyeként minden háznál megtalálható a régi vályogtűzhely.

Búbos kemence. A kemence mindennapi vendége: a „cica”.

4. Öregebb házakban - ami már lassan kimegy a divatból – még megtaláljuk a nyitott kéményt.

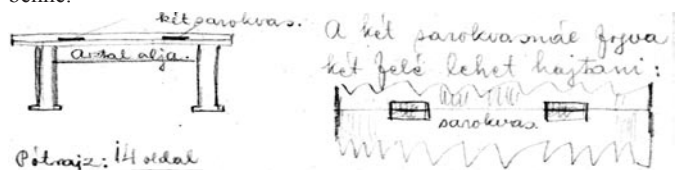

Ahol a nyitott kémény van, a helységet: „nyitott konyhának” hívják. Az előbbi rajzillusztráción látható, mi van a nyitott konyhában.

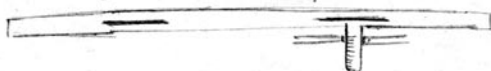
- Nyitott tűzhely, ahol nyáron főznek.
- A nyitott tűzhelyen látható: „kaszló”, ebbe sűtik a kelt palacsintát, amelyből még egyet sem lehet megenni, olyan vastag.
- Kemenceszáj: ezen keresztül fűtik a házban levő kemencét télen.
- A kemenceszáj előtt van a hamulyuk, amelybe a gazdaasszony a hamut húzza ki a kemencéből. Télen a füstölt húst is itt füstölik a nyitott konyhában.

Tipikus szobabútorok: 1. Láda: ez a szoba mindenese. Ebbe rakja a gazda bájkját, nagykabátját. Az aprónép ruhája is abba van. 2. A sublót a társa. Ebbe rakják a lányok a ruhájukat. A gazdaasszony ke-lengyéje is abba van. 3. A konyha „mindenese” a „kaszli” (lásd: rajz) Ebbe rakja a gazdaasszony a főzéshez közvetlen szükséges eszközöket és élelmiszert: zsírt, paprikát, sót, lekvárt stb.

Az asztal is érdekes bútorarab. Egy-két rajzillusztrációt adok majd, amelyből meg lehet érteni milyen. Az asztal belsejében, aljában (így nevezik) tartják a: villát, kést, kanalat, de még szeget is találhatunk benne.

Amikor ki akarnak belőle venni valamit, nem emelik fel, hanem félre tolják. Az asztal lapjában van egy csap, amely az asztalban levő anyába megy bele és abban forgatható:

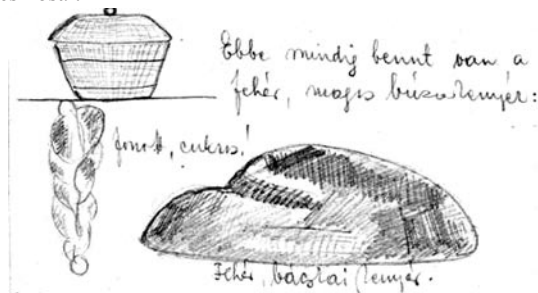

Bájkó: rövid, testhez álló női téli kabátka; (Csurgó; Patosfa; Somogyudvarhely; Bátmonostor; Nagybaracska)

Mokány Sándor: Szó- és szólásmagyarzatok: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv/06-3/mokany.pdf>

Az előző számban megtalálható az említett rajz. (A szerk.)

Az asztal mellett van a táblás pad (rajz). Ezen mindig rajta van a kenyeres kosár.

Talán egyik legszebb szokás a cifra tányérok felakasztása a nyitott konyha falára. Ahogy az ember belép a konyhába, mindjárt szemébe ütközik a cifra tányérrész, amely a falon lóg eképpen:

A szimmetria és a szépérzék legnagyobb foka mutatkozik meg ezen tányérok felakasztásában.

A lakóházakat régen legnagyobb részben vályogból készítették és náddal fedték be. A lakosság módosodása folytán, aki csak tehetette a régi házat lebontatta és helyébe újat építtetett cserép fedővel. Így most már a község házainak legnagyobb része téglából épített, csinos cserép tetős ház.

Az sajnós, hogy a lakóházak legnagyobb része földes. Emiatt koszos a szoba levegője. Ezt még azzal tetőzik egyes helyeken, hogy az ablak réseit homokkal vagy homok zsákocskákkal eltömik, hogy még a kis levegő se jusson be. Ennek lényegében megvan az oka. A lakosság erdő hiányában, különösen a szegényebb réteg, akinek fogatja nincs, nehezen jut fához, így igyekeznek a kis meleget megtakarítani.

Különleges ipari szerszámok az iparosoknál nincsenek, csak azokat a szerszámokat használják, amelyek az egész ország iparosainál használatosak.

NÉPKULTÚRA

Születési népszokás: a keresztanya: komaasszony, a keresztapa: koma. A komaasszony paszitát (ebéd) visz a szülőasszonynak, aki még nem tud dolgozni. Ez a paszita sokszor annyira nagyszabású, hogy fejedelmi étlapon is megfeleljen.

Íme az étlap, amelyet egyik szomszédasszonyunk vitt komájának:

- tyúkhúsleves, mártás (a főtt hús mellé) a tyúk töltve.
- Kirántottcsibe
- diós-, mákos rétes
- torta (piskóta vagy diós)
- egy liter bor.

A búcsúi vendéglátás is nagyon érdekes, feljegyezni való:

2-3 tyúk levesnek, a hús szós (mártás)

2-3 liba vagy kacska sült (hízott)

3-5 kg birka vagy disznóhús

3 vagy 4 levél rétes (diós, túros, grízes, káposztás rétes).

A kalács és a paprikás állandóan az asztalon van. Esznek, isznak. A jó őszi bor ízlik a vendégeknek.

Lakodalom: a lakodalmat megelőzőleg a vőfélyek (vendégbírók) házról-házra mennek, hogy a vőlegény és a menyasszony által kijelöltet meghívják a lakodalomba. A nagyvőfély mondja a meghívót, a kisvőfély viszi a csutorát. A csutorában mindig bor van és azzal minden gazdát megkínálnak, akit megkínálnak, hogy megkóstolják a lakodalmi bort. A vőlegény is hív és a menyasszony is hív magának egy násznagyot. A koszorúasszony a násznagy felesége, lánya vagy rokonságbeli. A násznagy a tanú. A násznagy veszi meg a fiatal ház-

FALUMONOGRÁFIA

pár ágát. Ez csak természetes jelkép a többi ilyen pénzekkel együtt, amelyek a fiatalok új életének kezdését segítik elő kis anyagiakkal.

Nagyon érdekes a lakodalom lefolyása. Egy kicsit drasztikus kifejezések is vannak a lejegyzésembe, de másképp nem írhatom. Az egész lakodalmas nép együtt megy az esküvőre (jegyző és paphoz). A férfiak a bort kezükben viszik üvegekben. Ha jó kedvük kerekedik, még össze is török. Ez a magyar virtus! A fiatalok egész úton táncolnak. A zene: cigány brácsás, ritkábban fűvös. Útközben egy két bekiabálás is tarkítja a lakodalmat. Ijuju.....ijuju kácsa segge savanyú! A menyasszony seggibe csicsereg a Kis csibe. Álljunk meg itt egy utcasarkon menyasszonyunk hűgyozna!

Miért éppen ilyen csúnya szavakat használnak, nem tudom. Igazán nem szép. Általában ilyen a szavajárása a mi falunk népének. A süteményt mindenki magával viszi az estéli díszvacsorára. A lakodalmas kalácsot a lakodalmas ház készíti. A vacsora után meg a nagy muri. Táncolnak. A férfiak becsületesen berúgnak. Azt akarják, hogy még 10 év múlva is megemlegessék. Éjfélkor bekötik a menyasszony fejét, jelezvén, hogy újasszony.

Temetéskor igen rossz szokás van. Nem azért mennek el, hogy szánumukat fejézzék ki, hanem megnézzék milyen nagy a ceremónia és hogyan siratják el a halottat. A kíváncsiság azonban nem sokáig fokozódik, mert a látogatók is elszomorodnak és siratják a halottat a hozzátartozóikkal együtt.

Karácsonyi népszokások:

Betlehemjárás: szereplők: 2 pásztor, 1 angyal. Az angyal fehér lepedővel van letakarva. A két pásztor subában és szakállal (kenderből). Mind a három gyerek. Az angyal viszi a Betlehemet. Egyszerű kis faházikó egy kis jászol a Jézuskával. Kezükben egy-egy bot van. Mielőtt a házhoz bemennének bebocsátást kérnek. „Szabad a betlehemeseknek bemenni?” Szabad feleli a gazda. Az angyal megy elől, kezében a Betlehemmel.

*Mind a hárman énekelik:
Báránkyával Jancsika, Jancsika
Te menj be előre
Térdet hajtván köszöntve
Vélünk együtt tiszteljéd.
Kérj áldást nyájunkra
Malasztot magunkra
Kérjed is mezőnkre.
Alle, alleluja!*

(Az ének végén a két pásztor lefekszik.)

Csak az angyal maga mondja: az angyali békesség eme házról kinyilatkoztatott, úgy mint Glória in excelsis due.

Az egyik pásztor felkel és mondja: de már látom, fel kell kelnem, nincsen nyugtom tudtomra, villog az ég nem kell lápmás. Pál, Pál pásztor komám Dömötör kelj fel immár Karidm, mert nagyot ütök a faridm. (Ránt a bottal!) Mit heversz itt, mint egy csipás ló náladnál frissebb egy tavali nyírott csikó.

A másik pásztor is fel kel megtörli szemét és így szól: Enyje pajtás, de elaludtam még álomban a vén Maxust is felzavartam.

I. pásztor: Mit felelsz te golyó? Tudod, hogy az álom jó!

II. pásztor: Tudom pajtás, tudom, de mi hallatszik felőle. Tiberius császár birodalmában megszületett a Kis Jézuska Betlehem városába.

Alle, alleluja!

Mind a hárman énekelik:

1. *Vigan zengjete*
  2. *im az egek teremője*
- Értünk Jézus született
Jászolban fekszik
Harsogjatok ti trombiták
Mindenkinek hatalmas ura
Isten ember lett
Barmok közt nyugszik
E szűsz küldte te hozzád
Mi is vagyunk szolgálói
És méhébe fogadá
Juhos, barmos pásztori
Esztet Gábrriel angyal
Nemes, tündér
Áldottnak vallja!
E világnak földes urai.*

Angyal: látván a mi gazdánk kincses ládáját nyissa fel nyújtsa felénk penészes huszasát. Ha huszast nem ad a máriást is elfogadjuk, de még jobban szeretnénk, ha tallért nyújtana.

Mind a hárman énekelik: mennyből az angyal stb.

Az ének végén a két pásztor bottal veri a földet, miközben mondják: zso zso zso zsóder kolbász szalonna pásztoroknak jó volna, ha mi gazdánk ezt anna. I, I, I egy itce bor ez mellé mi torkunkat megkenné. Ó te szutykos Mihály kelj fel álmodból. Szólt már a kakas, ne légy oly nyakas. Ej ricom receszom levág a farkas.

Dicsértessék a Jézus Krisztust!

A gazda ad nekik valamit és elmennek. Közben ezt mondják:

Édes kedves jó gazdánk

bocsáss minket utunkra.

Házadra, nyájadra szálljon Isten áldása.

Vége.

Bölcsőjárás:

Három fehér ruhás, koszorús kislány járja a középsőnél a bölcső van. Ők bebocsátást nem kérnek. Bemennek a házba, beteszik a bölcsőt s mondják:

1. *Kisded Jézus aranyalma
Boldogságos szűz az anyja
Két lábával nyugtatja (a bölcsős leány ringatja)
Két karjával ápolgatja.*

2. *Aludj, aludj én kis dedem
Kis gyönyörű, kis gyermekem.
Nem királyné a te anyád
Szolgálatbú' lettem dajkad.*

3. *Bölcsőm volna abba ringatnálak
a hidegnek csípni nem hagynálak.
Úgy mint pedig Urunkat
Ártatlan Jézusunkat.*

*Dicsértessék a Jézus Krisztust!
A gazdától kapunk egy pár fillért, diót vagy almát.*

Amikor kifele mennek ezt énekelik:

- Kimegyek ajtó elejbe
Feltekintek magas égbe
Ott látom a szép szűzanyát
Benne a Kis Jézuskát.
Elmennek.*

BOLDOG ÚJ ÉVET!

Az újesztendő alkalmával, sőt egész januárban boldog új évet kívánunk egymásnak. A szerencsét jelképező patkó-, malac- vagy kéményseprő-figura járul a jókívánság mellé.

A falu emberének életében az ünnepek hiedelmei, mélyen gyökerező szokásai a hétköznapi munkáját, szerencsését akarták biztosítani, vagy az élet további folyását megjósolni. Kis magyar néprajz a rádióban című kötet szerint: „Általános hiedelem, hogy amit újév napján cselekszünk, az az egész évre hatással van. Azért szoktak ezen a napon korán kelni, hogy egész évben korán kelők legyenek; ezért szoktak újév napján kútnál mosakodni, hogy egész esztendőben frissek legyenek. Ezért tiltották a pénzkidást, kölcsönadást, a bontási munkát, nehogy egész esztendőben hasonlóan kelljen cselekedniük.”

Vidéken fontos szerepe volt ilyenkor a jóslásoknak is, amelyekkel az új esztendő szerencsését vagy szerencsétlenségét igyekeztek előre kifürkészni. A hiedelem szerint szerencsésnek tartják, ha férfi jön első látogatóként a házhoz, vagy férfival találkoznak elsőként az újév reggelén. A lányok különböző praktikákkal tudakozódnak jövődöbelijük felől, amelyek közül legelterjedtebb a disznóól megrugdosása, az ólomöntés, az almahéjdobás és a galuskafőzés volt. A lányok a férjhezmenetelüket varázscselekedetekkel is igyekeztek elősegíteni.

Például karácsony és újév között nem vitték ki a szemetet a lakásból, hogy az újesztendőben majd sok kérés jelentkezzen.

A gazdálkodással kapcsolatban is egy sor varázsló, jósló cselekedet, hiedelem támadt és élt a falun, tanyán. A gyümölcsfákat megfenyegették, hogy teremjenek; a tyúkokat abroncsból etették, hogy az új évben sokat tojjanak, és egy helyre hordják a tojásokat. A pásztoroknak is megvolt a maguk praktikája. Egyes vidékeken búza- vagy zabhintéssel a következő év termését óhajtották a földművelők biztosítani.

A szerencsét a kimondott szó vélt varázseréjével is törekedtek biztosítani. Erre szolgáltak a köszöntők, amelyek bővelkednek jókívánságokban.

Újévkor, akár csak más ünnepek alkalmával, bizonyos ételeknek nagy jelentőséget tulajdonítottak. Szilveszter estjén halat, nyulat, őzet és szárnyast ajánlatos fogyasztani, mert a hal elúszik, a gyors lábú nyúl vagy őz elszalad, a szárnyas elrepül az őesztendő gondjaival-bajaival.

Az újévi malac farkának meghúzása szerencsét hoz. Újévkor fő étel a malac, ugyanis előre hívja a szerencsét, míg a szárnyas lekaparná. A lencse, a bab, a borsó, a rizs és a kukorica szilveszterkor sok pénzt biztosít az új esztendőben.

(Farkas Kata: Hazai ízek, falusi ünnepek)

WASS ALBERT: KARÁCSONYI MESE

Nagyapánk ott ült szokott helyén a kandalló mellett, s olykor egy-egy bükkfahasábot vetett a sziporkázó tűzre. A szüzdohány füstje kék felhőbe burkolta pipázó alakját ott a nagyszoba végében, s ezüstös szakállán olykor megcsillan a láng.

Mi gyerekek a mennyezetig érő, gyertyafényben izzó karácsonyfa körül álltunk elfogódottan, és izgalomtól elmeredt szemmel, és sóvár pillantásokat vetve a karácsonyfa alatt fölhalmozott ajándékokra, hűségesen énekeltük a Mennyből az angyal összes verseit. Ének után Apám fölolvasta a betlehemi csillag történetét a Bibliából, elmondtuk közösen a karácsonyi imádságot, s azzal nekiestünk a játékoknak, akár karámba szorított birkanyájnak az éhes farkacsorda.

Kis idő múltával Nagyapánk megszólalt ott a kandalló mellett a maga érdes vénember-hangján:

Aztán tudjátok-e – kérdezte -, hogy miképpen keletkezett tulajdonképpen a karácsony?

Akkor született Jézus Krisztus – felelte Margit húgom okosan új babaháza előtt térdepelve, s Nagyapánk bölintett rá.

Ez igaz – mondta -, mert hogy Ő volt az Úristen legnagyobb karácsonyi ajándéka az emberi világ számára. De maga a karácsony már régen megvolt akkor. Ha ideültök mellém a tűzhöz, elmondom, hogyan keletkezett.

Hát az úgy volt – kezdte el, miután nagyot szippantott a pipájából -, hogy réges-régen, amikor Noé apánk unokái megépítették volt a Bábel tornyát, s annak ledőlte után nem tudták megérteni egymást többé, mert az önzés összezavarta a nyelvüket, az irigység és az elfogultság egyre jobban és jobban kezdett elhatalmasodni ezen a földön.

Aki nem volt olyan ügyes, mint a szomszédja, azt ölte az irigység, hogy a másinak szebb háza van. Aki rest volt megművelni a földjét, az irigyelte azt, akinek szebb búzája termett, s mikor az irigykedés már igen-igen elhatalmasodott az embereken, akkor megszületett belőle a gonoszság. A rest lopni kezdett, a tolvaj gyilkolni, s a kéregető rágyújtotta jótévőjére a házat. Addig-addig, hogy egy napon aztán az Úristen odafönt az égben megsokallotta az emberek gonoszságát, s rájuk szabította a sötétséget és a hideget.

A nap eltűnt az égről, a vizek befagytak, s a rablógyilkos számára nem termett többé semmi az elrablott földön. Nagy fázás, éhezés és pusztulás következett ebből az egész emberi világra. Mikor pedig már közeledett erősen az idő, amikor minden emberi életnek el kellett volna pusztulnia a földön, az Úristen odaintette maga mellé kedvenc angyalát, a Világosságot, és ezt mondta neki: „Eridj le, hű szolgálóm, s nézz körül a földön, melyet gonoszsága miatt pusztulásra ítélt. Vizsgálj meg minden embert, asszonyt és gyermeket, s akiben még megtalálsz egy csöpp kis nyomát a jóságnak, annak gyűjtésül gyertyát a szívében. Én pedig majd az utolsó előtti napon alánézek a földre, s ha csak egy kicsike világosságot is látok rajta, megkönyörülök az emberi világon, s megváltoztatom az ítéletet, amit kiróttam rája.”

Ezt mondta az Úristen, s a Világosság angyala alászállott a földre, hogy teljesítse a parancsot.

A föld sötét volt és hideg. Mint a csillagtalán, zimankós téli éjszaka, olyan. Az emberek tapogatózva jártak az utcákon, s akinek még volt egy darabka száraz, fagyott kenyere, az elbújt vele a pincék mélyére, hogy ne kelljen megossza mással. Egy birkabőr bundáért meggyilkolta apját a fiú, s akinek még tűz égett a kemencéjében, az fegyverrel őrizte szobája melegét a megfagyóktól. Az angyal nagyon-nagyon elszomorodott, hogy hasztalan járta az emberi világot, mert nem talált benne sehol egy fikarcnyi jóságot sem. Lassanként kiért a városból, s ahogy a dűlőúton haladt fölfele a hegyek irányába, egyszerre csak összetalálkozott a sötétben egy emberrel, aki egy döntött fát vonszolt magával kínlódván. Kíéhezett, sovány ember volt, s csak szakadt rongyok borították a testét, de mégis húzta, vonszolta magával a terhet, bár majdnem összeroskadt a gyöngeségtől.

„Minek kínlódsz ezzel a fával? – kérdezte meg az angyal. – Hiszen ha tüzet gyűjtanál belőle magadnak itt, ahol állsz, megmelegedhetnél mellette.”

„Jaj, lelkem, nem tehetem én azt – felelte az ember. Asszonyom s kicsi fiacskám van otthon, akik fagnak meg, s olyan gyöngék már, hogy idáig nem jöhetnének el. Haza kell vigyem nekik ezt a fát, ha bele is pusztulok.” Az angyal megsajnálta az embert, és segített neki a fával, s mivel az angyaloknak csodálatos nagy erejük van, egyszerre csak odaértek vele a sárból rakott kunyhóhoz, ahol a szegény ember élt. Az ember tüzet rakott a kemencében, s egyszeriben meleg lett tőle a kicsi ház, s míg egy sápadtra éhezett asszony s egy didergő kisfiú

odahúzódtak a tűz melege mellé melegedni, az angyal meggyújtott egy gyertyát az ember szívében, mert jóságot talált abban.

„Édesanyám, éhes vagyok . . .” – nyöszörögte a gyermek, s az asszony benyúlt rongyai közé, elővett egy darab száraz kenyeret, letörte az egyik sarkát, s odanyújtotta a gyermeknek. „Miért nem eszed meg magad a többit? – kérdezte az angyal. – Hiszen magad is olyan éhes vagy, hogy maholnap meghalsz.” „Az nem baj, ha én meghalok – felelte az asszony, csak legyen mit egyék a kicsi fiam.” S az angyal ott nyomban meggyújtotta a második gyertyát is, és odahelyezte az asszony szívébe.

A gyermek leharapott egy kis darabot a kenyér sarkából, aztán megszólalt:

„Édesanyám, elhozhatom két kis játszótársamat a szomszédoktól? Ők is éhesek, s nincs tűz a házukban. Megoszthatnám velük ezt a kis kenyeret meg a helyet a tűznél!” Az angyal pedig meggyújtotta a harmadik gyertyát is, és odaadta a kisfiúnak, aki boldogan szaladt ki a gyertyával a sötét éjszakába, hogy fénye mellett odavezesse kis társait a tűzhöz és a kenyérhez.

S pontosan ekkor érkezett el az utolsó előtti nap, és az Úristen alátekintett a földre, s a nagy-nagy sötétségben meglátott három kis pislákoló gyertyalángot. És úgy megörvendett annak, hogy az angyal mégis talált jóságot a földön, ha nem is többet, csak hármat, hogy azon nyomban megszüntette a sötétséget, visszaparancsolta a napot az égre, s megkegyelmezett az emberi világnak. S azóta minden esztendőnek a vége felé az Úristen emlékeztetni akarja az embereket arra, hogy a gonoszság útja hova vezet, s ezért ősszel a napok rövidülni kezdenek, a sötétség minden este korábban szakad alá, és minden reggel későbbben távozik, hideg támad, és befagnak a vizek, s a sötétség uralma lassan elkezd megfojtani a világot. Mi emberek pedig megijedünk, s eszünkbe jut mindaz a sok rossz, amit elkövettünk az esztendő alatt, és amikor eljön a legrövidebb nap, és a Világosság angyala alászáll közénk jóságot keresni, egyszerre mind meggyújtjuk a karácsonyfák gyertyáit, hogy az Úristen ha alátekint, fényt lásson a földön, s megbocsássa a bennünk lévő jó miatt a bennünk lévő rosszat.

Ez a karácsony igazi meséje – fejezte be Nagypánk ott a kandalló mellett azon a régi-régi karácsonyestén -, én pedig azért mondtam el nektek, gyerekek, hogy megjegyezzétek jól, és emlékezzetek reá. Mert ez a mi emberi világunk újra építeni kezdi a Babel tornyát, melyben egyik ember nem értheti meg a másikat, jelszavakból, hamisságokból, elfogultságokból és előítéletekből s jönni fog hamarosan az irigység is, a rosszindulat, meg a gonoszság, melyek miatt az Úristen újra pusztulásra ítéli majd az embert. Tolvajlás és gyilkosság fog uralkodni a földön, s ha a nyomorúság és a nagy sötétség rátok szakad majd, akarom, hogy emlékezzetek: csak a szívetekben égő gyertya menthet meg egyedül a pusztulástól.

<http://www.wassalbert.eu/?oldal=karacsony>

TIOP 1.1.1-09/1-2010-0148 D Á V O D

A PEDAGÓGIAI, MÓDSZERTANI REFORMOT TÁMOGATÓ INFORMATIKAI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

TANULÓI LAPTOP PROGRAM A DÁVODI ISKOLÁBAN ÉS ÓVODÁBAN

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Dávodi Önkormányzat a TIOP-1.1.1-09/1. kódszámú, „A pedagógiai módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése (Tanulói laptop program)” című pályázati programban sikeres pályázatot nyújtott be (projektazonosító szám: TIOP-1.1.1-09/1-2010-0148).

A laptop program általános bemutatása:

A pályázat alapvető célja – összhangban az EU ajánlásaival, a hazai közoktatás-fejlesztési stratégiával, valamint az ÚMFT célkitűzéseivel - az élethosszig tartó tanulás kulskompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges, egyenlő hozzáférést biztosító informatikai infrastruktúra megteremtése, a közoktatási intézmények számítógép állományának korszerűsítése a pedagógiai feladatok igényeinek megfelelő infrastruktúra kialakítása érdekében.

Ennek keretein belül kiemelt cél az Információs és Kommunikációs Technológiával támogatott olyan oktatási környezet kialakítása, amelyben minden tanuló rendelkezésére áll egy hordozható számítógép, támogatva ezzel az informatikai eszközök használatának tanórai és tanórán kívüli elterjesztését a kompetencia alapú oktatásban. Ezáltal új pedagógiai gyakorlatok kialakítására vagy a meglévők módosítására nyílik lehetőség.

A projekt időtartama: 2010. május 1. - 2010. december 31.
(a fenntartási időszak minimum öt év).

Megítélt összeg: 5 445 800. –HUF

Támogatás aránya: 100%

A project keretében a következő informatikai eszközök kerülnek beszerzésre az iskola számára:

- 30 db tanulói laptop operációs rendszerrel és digitális oktatási tartalommal

- 3 db tanári laptop operációs rendszerrel és digitális oktatási tartalommal
- 1 db (32 darabos) tároló és töltő szekrény a tanulói laptopokhoz
- 3 db WiFi Acces Point
- 1 db Router

A project keretében a következő informatikai eszközök kerülnek beszerzésre az óvoda számára:

- 1 db WiFi Acces Point
- 1 db interaktív foglalkoztató asztal

Az ALBACOMP Számítástechnikai Zrt-vel és az LSK Hungária Kft.-vel történt egyeztetés után sor került a szállítási szerződések aláírására és a megrendelt informatikai termékeket december hónap folyamán kiszállítják a Dávodi Forrás Általános Iskolába és Óvodába.

Megrendelt informatikai eszközök:

Tanulói laptop
HP COMPAQ MINI CQ10

Tanári laptop
HP 620

Tároló szekrény

H3C MSR 900 Router

WiFi Acces Point

Interaktív foglalkoztató asztal

Kiadja: Dávod község Önkormányzata. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. **Felelős szerkesztő:** Kender Viola. **Szerkesztőség és kiadó címe:** 6524 Dávod, Dózsa Gy. út 61., **Nyomdai előkészítés:** FOTO Reklámstúdió Kft. 6500 Baja, Dózsa Gy. út 195. **Nyomda:** Innovariant Nyomdaipari Kft. 6724 Szeged, Textilgyári út 3., **Felelős vezető:** Drágán György **Készült:** 900 példányban